

K. 2224

Vardi. 4. kl. Algkool.

Kasvatustuline seisukord koolis 1925/26 õ/a.

Hruande kokkuvõtteks Johannes Oja.

I.

Tõsiasi on, et samuti nagu iga isik mõjutab ümbruskonda, nõnda mitte vähegi iga isikki kannab teataval määral ümbruskonna ilmet, kuhu ta kodukohadest kuulub. See on peamiselt teatavate faktide ja teadega tuleb pöörata erilist koostööd tegijatele — õpetajatele. Meie kool, oma ligimes ümbruse peale, on saanud nimetuse — metsanurga kool. Teaduspäraseks siis, et see raimlise füsiognomia kujundamisel võtavad osa nii positiivsed kui ka negatiivsed tegurid, mis tingitud ta eraldatud asukohast. Positiivsed tegurid võivad piirduda enamjaolest vast vaguesust, ilma käreast eemal — loogiline vahetund loodusega, nim. külgeolega, mis siin eriti suurend, nagu mets, järvi, kivilised põllud, kui isäraldused; veel ka, et eraldet asukoht võimaldab ehk soovitud teatud määral alalhoiduda kohal traditsioonil, mis esineb ka siin teatud piirides kooli vastu jne.; vaguesust eeldab ka asukoht, et umbes 10 km. vaaoline elatus ei aru analt. jagatust (olguigi, et see ^{pundur} ei luba ses suhtes teha külg julgeid oletusi). Positiivsed tegurid võivad ehk vast mõne veelgi leida, aga need vähenavad ümbruste avastate poolel tuntavalt, „vajavaimu sammudes“ — Kõlbline teadepind, mis poleju onni omandad lubavad oletada, ei ole just hülgar olnud. endiseltgi ajal, kuna niidne aeg näitab ju rgal alal laugevat suunda. Veel osub ligimas ümbruses isikuid, kes elavalt mäkitavad reegjärku, mil „juoniss“. Tõlka kõrts „ja märjake oli kahte-saadav väikese tasu ~~est~~ ja — joodi mehiselt! Minde kuhu minde koolist, aga Tõlka kooli tuldi tagasi, kui üldse tuldi veel sel päeval. Kõrlikult võeti hoormisuni välja, ja minde siis kogu, aga kui töö ei edenenud, siis minde lauari fööpurastust saama. Mis käis elu. Tihki elatus rõnnak aga ka loodi, Sultri joi Oarika, Heimtali ja Madra, (ka Vardi mõisas „juoniss“ kõrts) kõrtsidemi ja siis oli „^{paari} pääle aetud“. Meist nim. ~~lokaalidest~~ funktsioneerub veel Sultri restorään, otsustab 2. o. talvel meilt 5-6 km., teed mäela aga märksalt rohkem. Aga selle eest asub Viljandi linn väga ~~suure~~ dooval, ja seal on ka kõik saadaval... Joodimenter kuulub veel umbes 5 lapse isad, 2. o. 25% koguarvust, enasid, kes ~~parastunud~~, on teada 2. Joodinud isad paruvad ka koolile väga ja see kujuneb poheks, mis otsaga koolile elatub, seda teatavalt halvates.

2)

I. E perekondline elu on korralis umb. poolel lastevanemate üldarvust, nende kohta võib enam-vähem öelda, et neil elu jookseb ühetasases rööpas ja selle elujärje õnnistus peegeldub ka lastes & vastu; kuna aga teisel poolel see puudub, sellesse liiki kuuluvast kõikjoodukute perekonnast ja veel need, kellel üks abielu pooltest on surma ehk muul teel lahkunud.

d. Tõukate vanemate hulka, kellel enam-vähem kindlalt elukord, kuulub 20%, keskmiste hulka 45% ja kehvade hulka 35%; suuremasa lastevanemate amet on põllupidamine. Kehvade lapsel puuduvad rohkeid päevi, ka arusaamise võime on nõrgem jne. Sageli ka ka kurikalduvustega, nagu vargus, valetamine, ükskõiksus jne.

e. Usuline elu, mis see on loomamais, enamikus juures - täitsa viletal järjel, kombetäitmist seda ju leidub küllalt, ei ole veel kadunud kõikideks toimingud perekonnas pühadel jne. Kirikus, olgugi kõikvad vahest 10-ks 30 lastevanemast suurt pühil, aga kirikus käimise haruldusks saanud, omati viimane ojaajaks näitab mõningas tõusu, mida kirikuskäimise kohta eriti õpetaja valimiste puhul kaäsoleval kevadel ja kevadist-talvet võib öelda.

f. Ajakirjandus puugitasse kannis ehavalt, pea igane elamusse käib mõni aakelt, sear. talve ajal ei take keegi olla ilma lehta. Kirjat jantakse vähem tegelikult kui kuulu pärel, osavõttu kirjast ei kuulu. Seda rohkem moes on "simmanid", milliseid korraldetakse "mõrsois" asutuses eriti sageli, seal tantsis rohkem noorte riht, aga vanadki alati suud. ükskõiksks jääda, kavatseb ju neides nõuda rahvapärastes saand olengutes, tükike eite ja rahva emapärast kurbolikknu minevikknu, vagnetate kõrgi ta jahede peale on ta simman - tükik minevikknu ühist, osa olevikknu ülikantist tra. diisiooni; sama võiks pühadegi kohta tähendada, olgugi et need just nii tihedat "harrastamist" ei ole võtnud, kui esimesed.

2. a. Kõnuguseid lapsi - ei ole

2. b. ² kõik - 21 last teenisid ülesprolaniist - karjaskäimisege
c. on lapsi, kes juba kaunis vara s. o. 6-7 a. vanuselt hakkavad tuge
vanema karjase seltsis karjas käima, on aga ka neid, kes ei hakka
enne 11-12 a., võrre ette ei ^{harrak} püüda enne 10 a. vanust.
Anta vanimate jure karjas olid muremal juvel 12 last, teised 9 olid
võrre ees.

d.

3. Kehaliselt tugevaid oli 1924^a süg. 1, keskm. - 4, nõrku - 3. Kõrge-
vaimliselt - lugeda oskajaid 4, kirjutada oskajaid - 2 s. o. 8 pealt.
kõlbline areng hää - 3, rah. 2, ja mõrk 3 juures. Kehalise ja
vaimlise arengule on 8. aastasele kooli astumine, näivasti, tagasi kro-
nvalt mõjunud. *) Esimest aastat astujaid 1925/26 õp. ei olnud.

4. Internaat, sama ka ühisvõrk on, mmm. arvates, koinu mäju-
vat tegurit osavot kasvatoja koes. Nende olemasolust ja, resp.
hääst nlessaadest, ripub suurel määral ka õppimise edu ja
õpe- ning kasvatuses arengu ^{õpe- ning} ~~õpe- ning~~ olemasolev selle juures soovitav
et internaat mahutaks endasse kogu õppurkonna, mille juures alles
võimalus saobuks vaudota selle kui ühise, vesterst meistra ja
õpeti hindaja kasvandikkude pere peale. Kahjuks, mil on inter-
naat nõnda väikevõrk, et mahutab kõigest 25% õpl. koguarvast.
Ka ühisvõrk ei ole, ego ole mõtetki sarnast asja toimida, sest
põhjused takistavad ei kõrvaldu aimult kõvise tõhtimisest, vaud
sõrguvad sügavamol ja nõuavad radikaalsemat lahendamist.
Põhjused on kõigepealt ruumide korralduses ja need ei lahenda omide
kui on kool. Hinnateli nleviidud. Ka on õpl. arv seks lüü väike,
et eeldaks kooli ühisvõrki või m. sarnast ettevõtet.
Pealegi moodustab kaalusa enamiku siin väikse töölise perekon-
d. Õpl. vaimustakogu, kus see olemas, on muudugi, hää korralduse
juures, tähtsaks abinõuks edustada kasvatus- ja õpetööd ja mõjuvaks
süjarüstaks võitluses mitmesug. juhtude vastu. X

5. Võrdlemissi hoolas kooliskäimine; silmapaistev frundumiste vähenemine
franguse koolijuhataja ajal. (Näit. 1921/22 õp. frundumid päevi 1008 - 30 õpl. kohtas s. o. 373
1922/23 - 32 õpl. s. o. 299. 1923/24. 742 - 30 õpl. s. o. 243 p. 1924/25. 672 p. 30 õpl. s. o. 22 p. 1925/26. 24 õpl. s. o. 244 p. 1926/27. 24 õpl. s. o. 244 p. 1927/28. 24 õpl. s. o. 244 p. 1928/29. 24 õpl. s. o. 244 p. 1929/30. 24 õpl. s. o. 244 p. 1930/31. 24 õpl. s. o. 244 p. 1931/32. 24 õpl. s. o. 244 p. 1932/33. 24 õpl. s. o. 244 p. 1933/34. 24 õpl. s. o. 244 p. 1934/35. 24 õpl. s. o. 244 p. 1935/36. 24 õpl. s. o. 244 p. 1936/37. 24 õpl. s. o. 244 p. 1937/38. 24 õpl. s. o. 244 p. 1938/39. 24 õpl. s. o. 244 p. 1939/40. 24 õpl. s. o. 244 p. 1940/41. 24 õpl. s. o. 244 p. 1941/42. 24 õpl. s. o. 244 p. 1942/43. 24 õpl. s. o. 244 p. 1943/44. 24 õpl. s. o. 244 p. 1944/45. 24 õpl. s. o. 244 p. 1945/46. 24 õpl. s. o. 244 p. 1946/47. 24 õpl. s. o. 244 p. 1947/48. 24 õpl. s. o. 244 p. 1948/49. 24 õpl. s. o. 244 p. 1949/50. 24 õpl. s. o. 244 p. 1950/51. 24 õpl. s. o. 244 p. 1951/52. 24 õpl. s. o. 244 p. 1952/53. 24 õpl. s. o. 244 p. 1953/54. 24 õpl. s. o. 244 p. 1954/55. 24 õpl. s. o. 244 p. 1955/56. 24 õpl. s. o. 244 p. 1956/57. 24 õpl. s. o. 244 p. 1957/58. 24 õpl. s. o. 244 p. 1958/59. 24 õpl. s. o. 244 p. 1959/60. 24 õpl. s. o. 244 p. 1960/61. 24 õpl. s. o. 244 p. 1961/62. 24 õpl. s. o. 244 p. 1962/63. 24 õpl. s. o. 244 p. 1963/64. 24 õpl. s. o. 244 p. 1964/65. 24 õpl. s. o. 244 p. 1965/66. 24 õpl. s. o. 244 p. 1966/67. 24 õpl. s. o. 244 p. 1967/68. 24 õpl. s. o. 244 p. 1968/69. 24 õpl. s. o. 244 p. 1969/70. 24 õpl. s. o. 244 p. 1970/71. 24 õpl. s. o. 244 p. 1971/72. 24 õpl. s. o. 244 p. 1972/73. 24 õpl. s. o. 244 p. 1973/74. 24 õpl. s. o. 244 p. 1974/75. 24 õpl. s. o. 244 p. 1975/76. 24 õpl. s. o. 244 p. 1976/77. 24 õpl. s. o. 244 p. 1977/78. 24 õpl. s. o. 244 p. 1978/79. 24 õpl. s. o. 244 p. 1979/80. 24 õpl. s. o. 244 p. 1980/81. 24 õpl. s. o. 244 p. 1981/82. 24 õpl. s. o. 244 p. 1982/83. 24 õpl. s. o. 244 p. 1983/84. 24 õpl. s. o. 244 p. 1984/85. 24 õpl. s. o. 244 p. 1985/86. 24 õpl. s. o. 244 p. 1986/87. 24 õpl. s. o. 244 p. 1987/88. 24 õpl. s. o. 244 p. 1988/89. 24 õpl. s. o. 244 p. 1989/90. 24 õpl. s. o. 244 p. 1990/91. 24 õpl. s. o. 244 p. 1991/92. 24 õpl. s. o. 244 p. 1992/93. 24 õpl. s. o. 244 p. 1993/94. 24 õpl. s. o. 244 p. 1994/95. 24 õpl. s. o. 244 p. 1995/96. 24 õpl. s. o. 244 p. 1996/97. 24 õpl. s. o. 244 p. 1997/98. 24 õpl. s. o. 244 p. 1998/99. 24 õpl. s. o. 244 p. 1999/00. 24 õpl. s. o. 244 p. 2000/01. 24 õpl. s. o. 244 p. 2001/02. 24 õpl. s. o. 244 p. 2002/03. 24 õpl. s. o. 244 p. 2003/04. 24 õpl. s. o. 244 p. 2004/05. 24 õpl. s. o. 244 p. 2005/06. 24 õpl. s. o. 244 p. 2006/07. 24 õpl. s. o. 244 p. 2007/08. 24 õpl. s. o. 244 p. 2008/09. 24 õpl. s. o. 244 p. 2009/10. 24 õpl. s. o. 244 p. 2010/11. 24 õpl. s. o. 244 p. 2011/12. 24 õpl. s. o. 244 p. 2012/13. 24 õpl. s. o. 244 p. 2013/14. 24 õpl. s. o. 244 p. 2014/15. 24 õpl. s. o. 244 p. 2015/16. 24 õpl. s. o. 244 p. 2016/17. 24 õpl. s. o. 244 p. 2017/18. 24 õpl. s. o. 244 p. 2018/19. 24 õpl. s. o. 244 p. 2019/20. 24 õpl. s. o. 244 p. 2020/21. 24 õpl. s. o. 244 p. 2021/22. 24 õpl. s. o. 244 p. 2022/23. 24 õpl. s. o. 244 p. 2023/24. 24 õpl. s. o. 244 p. 2024/25. 24 õpl. s. o. 244 p. 2025/26. 24 õpl. s. o. 244 p. 2026/27. 24 õpl. s. o. 244 p. 2027/28. 24 õpl. s. o. 244 p. 2028/29. 24 õpl. s. o. 244 p. 2029/30. 24 õpl. s. o. 244 p. 2030/31. 24 õpl. s. o. 244 p. 2031/32. 24 õpl. s. o. 244 p. 2032/33. 24 õpl. s. o. 244 p. 2033/34. 24 õpl. s. o. 244 p. 2034/35. 24 õpl. s. o. 244 p. 2035/36. 24 õpl. s. o. 244 p. 2036/37. 24 õpl. s. o. 244 p. 2037/38. 24 õpl. s. o. 244 p. 2038/39. 24 õpl. s. o. 244 p. 2039/40. 24 õpl. s. o. 244 p. 2040/41. 24 õpl. s. o. 244 p. 2041/42. 24 õpl. s. o. 244 p. 2042/43. 24 õpl. s. o. 244 p. 2043/44. 24 õpl. s. o. 244 p. 2044/45. 24 õpl. s. o. 244 p. 2045/46. 24 õpl. s. o. 244 p. 2046/47. 24 õpl. s. o. 244 p. 2047/48. 24 õpl. s. o. 244 p. 2048/49. 24 õpl. s. o. 244 p. 2049/50. 24 õpl. s. o. 244 p. 2050/51. 24 õpl. s. o. 244 p. 2051/52. 24 õpl. s. o. 244 p. 2052/53. 24 õpl. s. o. 244 p. 2053/54. 24 õpl. s. o. 244 p. 2054/55. 24 õpl. s. o. 244 p. 2055/56. 24 õpl. s. o. 244 p. 2056/57. 24 õpl. s. o. 244 p. 2057/58. 24 õpl. s. o. 244 p. 2058/59. 24 õpl. s. o. 244 p. 2059/60. 24 õpl. s. o. 244 p. 2060/61. 24 õpl. s. o. 244 p. 2061/62. 24 õpl. s. o. 244 p. 2062/63. 24 õpl. s. o. 244 p. 2063/64. 24 õpl. s. o. 244 p. 2064/65. 24 õpl. s. o. 244 p. 2065/66. 24 õpl. s. o. 244 p. 2066/67. 24 õpl. s. o. 244 p. 2067/68. 24 õpl. s. o. 244 p. 2068/69. 24 õpl. s. o. 244 p. 2069/70. 24 õpl. s. o. 244 p. 2070/71. 24 õpl. s. o. 244 p. 2071/72. 24 õpl. s. o. 244 p. 2072/73. 24 õpl. s. o. 244 p. 2073/74. 24 õpl. s. o. 244 p. 2074/75. 24 õpl. s. o. 244 p. 2075/76. 24 õpl. s. o. 244 p. 2076/77. 24 õpl. s. o. 244 p. 2077/78. 24 õpl. s. o. 244 p. 2078/79. 24 õpl. s. o. 244 p. 2079/80. 24 õpl. s. o. 244 p. 2080/81. 24 õpl. s. o. 244 p. 2081/82. 24 õpl. s. o. 244 p. 2082/83. 24 õpl. s. o. 244 p. 2083/84. 24 õpl. s. o. 244 p. 2084/85. 24 õpl. s. o. 244 p. 2085/86. 24 õpl. s. o. 244 p. 2086/87. 24 õpl. s. o. 244 p. 2087/88. 24 õpl. s. o. 244 p. 2088/89. 24 õpl. s. o. 244 p. 2089/90. 24 õpl. s. o. 244 p. 2090/91. 24 õpl. s. o. 244 p. 2091/92. 24 õpl. s. o. 244 p. 2092/93. 24 õpl. s. o. 244 p. 2093/94. 24 õpl. s. o. 244 p. 2094/95. 24 õpl. s. o. 244 p. 2095/96. 24 õpl. s. o. 244 p. 2096/97. 24 õpl. s. o. 244 p. 2097/98. 24 õpl. s. o. 244 p. 2098/99. 24 õpl. s. o. 244 p. 2099/00. 24 õpl. s. o. 244 p. 2100/01. 24 õpl. s. o. 244 p. 2101/02. 24 õpl. s. o. 244 p. 2102/03. 24 õpl. s. o. 244 p. 2103/04. 24 õpl. s. o. 244 p. 2104/05. 24 õpl. s. o. 244 p. 2105/06. 24 õpl. s. o. 244 p. 2106/07. 24 õpl. s. o. 244 p. 2107/08. 24 õpl. s. o. 244 p. 2108/09. 24 õpl. s. o. 244 p. 2109/10. 24 õpl. s. o. 244 p. 2110/11. 24 õpl. s. o. 244 p. 2111/12. 24 õpl. s. o. 244 p. 2112/13. 24 õpl. s. o. 244 p. 2113/14. 24 õpl. s. o. 244 p. 2114/15. 24 õpl. s. o. 244 p. 2115/16. 24 õpl. s. o. 244 p. 2116/17. 24 õpl. s. o. 244 p. 2117/18. 24 õpl. s. o. 244 p. 2118/19. 24 õpl. s. o. 244 p. 2119/20. 24 õpl. s. o. 244 p. 2120/21. 24 õpl. s. o. 244 p. 2121/22. 24 õpl. s. o. 244 p. 2122/23. 24 õpl. s. o. 244 p. 2123/24. 24 õpl. s. o. 244 p. 2124/25. 24 õpl. s. o. 244 p. 2125/26. 24 õpl. s. o. 244 p. 2126/27. 24 õpl. s. o. 244 p. 2127/28. 24 õpl. s. o. 244 p. 2128/29. 24 õpl. s. o. 244 p. 2129/30. 24 õpl. s. o. 244 p. 2130/31. 24 õpl. s. o. 244 p. 2131/32. 24 õpl. s. o. 244 p. 2132/33. 24 õpl. s. o. 244 p. 2133/34. 24 õpl. s. o. 244 p. 2134/35. 24 õpl. s. o. 244 p. 2135/36. 24 õpl. s. o. 244 p. 2136/37. 24 õpl. s. o. 244 p. 2137/38. 24 õpl. s. o. 244 p. 2138/39. 24 õpl. s. o. 244 p. 2139/40. 24 õpl. s. o. 244 p. 2140/41. 24 õpl. s. o. 244 p. 2141/42. 24 õpl. s. o. 244 p. 2142/43. 24 õpl. s. o. 244 p. 2143/44. 24 õpl. s. o. 244 p. 2144/45. 24 õpl. s. o. 244 p. 2145/46. 24 õpl. s. o. 244 p. 2146/47. 24 õpl. s. o. 244 p. 2147/48. 24 õpl. s. o. 244 p. 2148/49. 24 õpl. s. o. 244 p. 2149/50. 24 õpl. s. o. 244 p. 2150/51. 24 õpl. s. o. 244 p. 2151/52. 24 õpl. s. o. 244 p. 2152/53. 24 õpl. s. o. 244 p. 2153/54. 24 õpl. s. o. 244 p. 2154/55. 24 õpl. s. o. 244 p. 2155/56. 24 õpl. s. o. 244 p. 2156/57. 24 õpl. s. o. 244 p. 2157/58. 24 õpl. s. o. 244 p. 2158/59. 24 õpl. s. o. 244 p. 2159/60. 24 õpl. s. o. 244 p. 2160/61. 24 õpl. s. o. 244 p. 2161/62. 24 õpl. s. o. 244 p. 2162/63. 24 õpl. s. o. 244 p. 2163/64. 24 õpl. s. o. 244 p. 2164/65. 24 õpl. s. o. 244 p. 2165/66. 24 õpl. s. o. 244 p. 2166/67. 24 õpl. s. o. 244 p. 2167/68. 24 õpl. s. o. 244 p. 2168/69. 24 õpl. s. o. 244 p. 2169/70. 24 õpl. s. o. 244 p. 2170/71. 24 õpl. s. o. 244 p. 2171/72. 24 õpl. s. o. 244 p. 2172/73. 24 õpl. s. o. 244 p. 2173/74. 24 õpl. s. o. 244 p. 2174/75. 24 õpl. s. o. 244 p. 2175/76. 24 õpl. s. o. 244 p. 2176/77. 24 õpl. s. o. 244 p. 2177/78. 24 õpl. s. o. 244 p. 2178/79. 24 õpl. s. o. 244 p. 2179/80. 24 õpl. s. o. 244 p. 2180/81. 24 õpl. s. o. 244 p. 2181/82. 24 õpl. s. o. 244 p. 2182/83. 24 õpl. s. o. 244 p. 2183/84. 24 õpl. s. o. 244 p. 2184/85. 24 õpl. s. o. 244 p. 2185/86. 24 õpl. s. o. 244 p. 2186/87. 24 õpl. s. o. 244 p. 2187/88. 24 õpl. s. o. 244 p. 2188/89. 24 õpl. s. o. 244 p. 2189/90. 24 õpl. s. o. 244 p. 2190/91. 24 õpl. s. o. 244 p. 2191/92. 24 õpl. s. o. 244 p. 2192/93. 24 õpl. s. o. 244 p. 2193/94. 24 õpl. s. o. 244 p. 2194/95. 24 õpl. s. o. 244 p. 2195/96. 24 õpl. s. o. 244 p. 2196/97. 24 õpl. s. o. 244 p. 2197/98. 24 õpl. s. o. 244 p. 2198/99. 24 õpl. s. o. 244 p. 2199/00. 24 õpl. s. o. 244 p. 2200/01. 24 õpl. s. o. 244 p. 2201/02. 24 õpl. s. o. 244 p. 2202/03. 24 õpl. s. o. 244 p. 2203/04. 24 õpl. s. o. 244 p. 2204/05. 24 õpl. s. o. 244 p. 2205/06. 24 õpl. s. o. 244 p. 2206/07. 24 õpl. s. o. 244 p. 2207/08. 24 õpl. s. o. 244 p. 2208/09. 24 õpl. s. o. 244 p. 2209/10. 24 õpl. s. o. 244 p. 2210/11. 24 õpl. s. o. 244 p. 2211/12. 24 õpl. s. o. 244 p. 2212/13. 24 õpl. s. o. 244 p. 2213/14. 24 õpl. s. o. 244 p. 2214/15. 24 õpl. s. o. 244 p. 2215/16. 24 õpl. s. o. 244 p. 2216/17. 24 õpl. s. o. 244 p. 2217/18. 24 õpl. s. o. 244 p. 2218/19. 24 õpl. s. o. 244 p. 2219/20. 24 õpl. s. o. 244 p. 2220/21. 24 õpl. s. o. 244 p. 2221/22. 24 õpl. s. o. 244 p. 2222/23. 24 õpl. s. o. 244 p. 2223/24. 24 õpl. s. o. 244 p. 2224/25. 24 õpl. s. o. 244 p. 2225/26. 24 õpl. s. o. 244 p. 2226/27. 24 õpl. s. o. 244 p. 2227/28. 24 õpl. s. o. 244 p. 2228/29. 24 õpl. s. o. 244 p. 2229/30. 24 õpl. s. o. 244 p. 2230/31. 24 õpl. s. o. 244 p. 2231/32. 24 õpl. s. o. 244 p. 2232/33. 24 õpl. s. o. 244 p. 2233/34. 24 õpl. s. o. 244 p. 2234/35. 24 õpl. s. o. 244 p. 2235/36. 24 õpl. s. o. 244 p. 2236/37. 24 õpl. s. o. 244 p. 2237/38. 24 õpl. s. o. 244 p. 2238/39. 24 õpl. s. o. 244 p. 2239/40. 24 õpl. s. o. 244 p. 2240/41. 24 õpl. s. o. 244 p. 2241/42. 24 õpl. s. o. 244 p. 2242/43. 24 õpl. s. o. 244 p. 2243/44. 24 õpl. s. o. 244 p. 2244/45. 24 õpl. s. o. 244 p. 2245/46. 24 õpl. s. o. 244 p. 2246/47. 24 õpl. s. o. 244 p. 2247/48. 24 õpl. s. o. 244 p. 2248/49. 24 õpl. s. o. 244 p. 2249/50. 24 õpl. s. o. 244 p. 2250/51. 24 õpl. s. o. 244 p. 2251/52. 24 õpl. s. o. 244 p. 2252/53. 24 õpl. s. o. 244 p. 2253/54. 24 õpl. s. o. 244 p. 2254/55. 24 õpl. s. o. 244 p. 2255/56. 24 õpl. s. o. 244 p. 2256/57. 24 õpl. s. o. 244 p. 2257/58. 24 õpl. s. o. 244 p. 2258/59. 24 õpl. s. o. 244 p. 2259/60. 24 õpl. s. o. 244 p. 2260/61. 24 õpl. s. o. 244 p. 2261/62. 24 õpl. s. o. 244 p. 2262/63. 24 õpl. s. o. 244 p. 2263/64. 24 õpl. s. o. 244 p. 2264/65. 24 õpl. s. o. 244 p. 2265/66. 24 õpl. s. o. 244 p. 2266/67. 24 õpl. s. o. 244 p. 2267/68. 24 õpl. s. o. 244 p. 2268/69. 24 õpl. s. o. 244 p. 2269/70. 24 õpl. s. o. 244 p. 2270/71. 24 õpl. s. o. 244 p. 2271/72. 24 õpl. s. o. 244 p. 2272/73. 24 õpl. s. o. 244 p. 2273/74. 24 õpl. s. o. 244 p. 2274/75. 24 õpl. s. o. 244 p. 2275/76. 24 õpl. s. o. 244 p. 2276/77. 24 õpl. s. o. 244 p. 2277/78. 24 õpl. s. o. 244 p. 2278/79. 24 õpl. s. o. 244 p. 2279/80. 24 õpl. s. o. 244 p. 2280/81. 24 õpl. s. o. 244 p. 2281/82. 24 õpl. s. o. 244 p. 2282/83. 24 õpl. s. o. 244 p. 2283/84. 24 õpl. s. o. 244 p. 2284/85. 24 õpl. s. o. 244 p. 2285/86. 24 õpl. s. o. 244 p. 2286/87. 24 õpl. s. o. 244 p. 2287/88. 24 õpl. s. o. 244 p. 2288/89. 24 õpl. s. o. 244 p. 2289/90. 24 õpl. s. o. 244 p. 2290/91. 24 õpl. s. o. 244 p. 2291/92. 24 õpl. s. o. 244 p. 2292/93. 24 õpl. s. o. 244 p. 2293/94. 24 õpl. s. o. 244 p. 2294/95. 24 õpl. s. o. 244 p. 2295/96. 24 õpl. s. o. 244 p. 2296/97. 24 õpl. s. o. 244 p. 2297/98. 24 õpl. s. o. 244 p. 2298/99. 24 õpl. s. o. 244 p. 2299/00. 24 õpl. s. o. 244 p. 2300/01. 24 õpl. s. o. 244 p. 2301/02. 24 õpl. s. o. 244 p. 2302/03. 24 õpl. s. o. 244 p. 2303/04. 24 õpl. s. o. 244 p. 2304/05. 24 õpl. s. o. 244 p. 2305/06. 24 õpl. s. o. 244 p. 2306/07. 24 õpl. s. o. 244 p. 2307/08. 24 õpl. s. o. 244 p. 2308/09. 24 õpl. s. o. 244 p. 2309/10. 24 õpl. s. o. 244 p. 2310/11. 24 õpl. s. o. 244 p. 2311/12. 24 õpl. s. o. 244 p. 2312/13. 24 õpl. s. o. 244 p. 2313/14. 24 õpl. s. o. 244 p. 2314/15. 24 õpl. s. o. 244 p. 2315/16. 24 õpl. s. o. 244 p. 2316/17. 24 õpl. s. o. 244 p. 2317/18. 24 õpl. s. o. 244 p. 2318/19. 24 õpl. s. o. 244 p. 2319/20. 24 õpl. s. o. 244 p. 2320/21. 24 õpl. s. o. 244 p. 2321/22. 24 õpl. s. o. 244 p. 2322/23. 24 õpl. s. o. 244 p. 2323/24. 24 õpl. s. o. 244 p. 2324/25. 24 õpl. s. o. 244 p. 2325/26. 24 õpl. s. o. 244 p. 2326/27. 24 õpl. s. o. 244 p. 2327/28. 24 õpl. s. o. 244 p. 2328/29. 24 õpl. s. o. 244 p. 2329/30. 24 õpl. s. o. 244 p. 2330/31. 24 õpl. s. o. 244 p. 2331/32. 24 õpl. s. o. 244 p. 2332/33. 24 õpl. s. o. 244 p. 2333/34. 24 õpl. s. o. 244 p. 2334/35. 24 õpl. s. o. 244 p. 2335/36. 24 õpl. s. o. 244 p. 2336/37. 24 õpl. s. o. 244 p. 2337/38. 24 õpl. s. o. 244 p. 2338/39. 24 õpl. s. o. 244 p. 2339/40. 24 õpl. s. o. 244 p. 2340/41. 24 õpl. s. o. 244 p. 2341/42. 24 õpl. s. o. 244 p. 2342/43. 24 õpl. s. o. 244 p. 2343/44. 24 õpl. s. o. 244 p. 2344/45. 24 õpl. s. o. 244 p. 2345/46. 24 õpl. s. o. 244 p. 2346/47. 24 õpl. s. o. 244 p. 2347/48. 24 õpl. s. o. 244 p. 2348/49. 24 õpl. s. o. 244 p. 2349/50. 24 õpl. s. o. 244 p. 2350/51. 24 õpl. s. o. 244 p. 2351/52. 24 õpl. s. o. 244 p. 2352/53. 24 õpl. s. o. 244 p. 2353/54. 24 õpl. s. o. 244 p. 2354/55. 24 õpl. s. o. 244 p. 2355/56. 24 õpl. s. o. 244 p. 2356/57. 24 õpl. s. o. 244 p. 2357/58. 24 õpl. s. o. 244 p. 2358/59. 24 õpl. s. o. 244 p. 2359/60. 24 õpl. s. o. 244 p. 2360/61. 24 õpl. s. o. 244 p. 2361/62. 24 õpl. s. o. 244 p. 2362/63. 24 õpl. s. o. 244 p. 2363/64. 24 õpl. s. o. 244 p. 2364/65. 24 õpl. s. o. 244 p. 2365/66. 24 õpl. s. o. 244 p. 2366/67. 24 õpl. s. o. 244 p. 2367/68. 24 õpl. s. o. 244 p. 2368/69. 24 õpl. s. o. 244 p. 2369/70. 24 õpl. s. o. 244 p. 2370/71. 24 õpl. s. o. 244 p. 2371/72. 24 õpl. s. o. 244 p. 2372/73. 24 õpl. s. o. 244 p. 2373/74. 24 õpl. s. o. 244 p. 2374/75. 24 õpl. s. o. 244 p. 2375/76. 24 õpl. s. o. 244 p. 2376/77. 24 õpl. s. o. 244 p. 2377/78. 24 õpl. s. o. 244 p. 2378/79. 24 õpl. s. o. 244 p. 2379/80. 24 õpl. s. o. 244 p. 2380/81. 24 õpl. s. o. 244 p. 2381/82. 24 õpl. s. o. 244 p. 2382/83. 24 õpl

4. Muidugi ei joundu ka lapsed, kuid just selmatorkarad, mille vastu
võitlusis võitlus sünnitaks, ei tea mõneda. Päämises jahes, minu
silmas on küll vahet see, et õpetuskogu õhtuti koos ei ole, v. küs. H.
ja selle vastu võitlemine ei allu just kasvatus. võtetile X

II.

- 6.-9. Kooli kodukorra põhjal. Pääjõuend on leida raamatutes
„Lühatused Eesti õppimise nooruse“ Haridusmin. väljastamine.
Ühikud saavutatakse mil sedala, et kooli õpetab ja juhib ühes ja sa-
ma isik. Kui tunnustada õpetaja mõju, siis on süm. su. lüh. viidest.
Õpetustele on pagatud olalnim. raamatutes ja nende süm. on nende
ka ühikutele tunnetel läbi töötatud ja maksima paändud. Süm. on ka
kooliaasta algul „kooli kodukord“ ühikel koosviitkimisel - hommiku-
palvel - ettevetud ja teadaantud. See on sama peapõhiks, nagu täh. raama-
tutes, ainult mõnede kohal. täiendustega.
10. Üldõpet. Lühidelt on ka käsitletud. Tagajärjed rahulolavast.
11. 1 det. aktuaal, Vabariigi 8. a. p., Kitzbergi tunnustajal kujunesid noor-
mõimised, süvenemisteks ja otsinguteks, millest välja toodi põhiline hingeline
hardumus, mis peegeldus õpl. kirjalt. Tois ja, silmanähtavalt, nende mõtetelmas.
12. Õpetajate raamatukogu on: Förster - Elujuhet, 7. Elavgo - Raskva
laotus, metoodikal. 7. 3 Gesamtunterricht in 1 u. 2 Schuljahre Leipzig.
Lehrerbereitg.
4. Schaffender Sprachunterricht im Dienste stilistischer Ausbildeung
von A. Bessiger. Pääle nimetatute on väike noogu kõrge harilikumard
kooli-metoodil. Töökori, mis onlist õnnetanust ei vääri.
13. Siiklinsult minul on: Aug. Rigol - Noorsoo kasvatus, 2. C. Rigol -
Tegelik kasvatus, 3. Sama - Kasvatuse radadel 2 esim. annet, 4. Sama. Töökool ja
õpetuskool. 5. K. Oppel - Enimise kasvatus, 6. „Majapidaja“ - Kasvatust. kirjad, 7. Edw.
Fost'i kirjad - „Kõige pareim viis vaimu tööd teha“ - Eesti Kodu"ajak. 1900 a. 8. Wilho
Reima - Eesti eestk. Seeria „Kodu ja kasvatus“, 9. John Lubbock - „Kuda peome
elama?“ 10. S. Smiles - „Elutarkus I a.“ 11. Grenzstein, A. - „Elutarkus ja ilmakunst“
12. Förster - Jugendlehre, 13. Керасев, Проф. Воспитание, 14. Селовицкий, У. проф. Занятия
по педагогике, 15. Демков, У. Проф. Педагогика I и II. 16. Бахтеров, В. Я. -
Кровенвенное воспитание, 18. Тома, Ф. - Воспитание кубетв, 19. Торо, Н. (Pavot?)
„Самовоспитание воли“, 20. Анкинсон - „Воспитание на маме“ j. t.
Süm. ei ole laeteldud kõike, vaid enam mõliseid teised kasvatus tead. alalt

14. Noomivõõna, ^{publ.} ~~mitu~~ kohast väljareutsumine jne
Suurema pühaduse puhkudel nurkse panemine; need kannavad pea-
aloti oodetavat tagajärge. Võimupüüri laiendamise tarvet ei
julge null pooldada karistuse suhtes, vähemalt senise õplaste kees-
kuse juures ei ole sellens tarvidust tunnud; noomitusest ja
järeloluda laskmisest on senini null oidaannud. Kehalise
karistuse tarvitusele võtmine oleks null mõnikord erandjuhu-
tel ilutarvilis, kuna seni inimväärtust ja ka kooli autori-
teeti allakiskur tegur ei tohiks ta asit leida avalikus
koolis; ulakati ehk keurikalduvustega laste õpetatuses on ta,
muidugi, ehk otse seadusepöörane kasvatusabinõu.

15. Ei ole. Vähemalt sel ilusal nujul peaks see germus küll aset leidma, nagu sarnane toiming on osijeldust leidnud v. Edmondo de Amicis'e "Süda" I anne lhrs 93. Arvan, kui ^{korralduse} ~~keskuse~~ sarnane apt meil koolis, annaks see küll häid häid tagajärgi. Raamatukesi, muide, on ju antud ühele eest tisele, kuidas see keelelgi õppimise suhtes on mõjunud, ei ole jälgitud, sest selles mõttes andmisi ei ole olnud—

16. Kõrte just suurel määral Siiski, arjns mts õpl. hoolole on asat-
datud, vti nende tähta määratud, on mine õpilased silmasidand peo vinnu-
vni üko teatud määrat korrektoost. Nait. tahvli puhastamine, korrope-
mim noridoris, trepi peal, ^{seina} õksti maha paue mine korda määda jne.
Õpilased nonda määda (3 x 4 kl.) on kõlstoatues ja paarvüsil
ka põevaposteks ~~teat~~ päevade vüsi, hõvli loka näolokkoma vältel.
On valitud sügise n. n. ^{järeleatavate} kaanolidadid vanimate õpl. seast, pärast mää-
ratomse neid õpetajelt teatud järjekorras ja kestab igaüks kohustus
nõudala jooksul.

17. On nähtud ka, nõit. sügrel valides klassivana - priimuse, kes omaks teatud esinolaja ärgused ja mõõdaks ka ühelaolu - normapoolajais ja vahetaks neid, peans koosolekuid, kus karutitakse normipoolajate tegemist, protokollitaks koosolekuid jne. Tähtsaks omajagu oligi, õpilastele nõis olema teatud hvi ja integritas, aga et õpl. enami jagu noorustel ja oskamata, siis ilmsel neipikimata seegi näg. mõttes ei tule, muid kui aga ajavõtte, selles. muid enami seda ei ole ette võetud. mõni aasta küle oli.

18. On natistud nergiti tõsta kõlalist julgust, näit. siin alista mis kaminas, viisakust ja aupoosumist ^{manuata ja} suuremate inimeste vastu, nähtavasti on kahtel olud ka tegajärgi. Olen aeg püüdnud tõsta ka eluäärtuse, tunde, usulist-satelist meelsust, positiivset eluvaadet jne algitaba enesetappe, elatust jne.

6/ 19. Kahel: 1 - r, 2nd halvast

20. Ühe juures - korteris sõnakuulmatuks, teise juures wargus.
Väl ike juures ilmnes raha väljapressimine tühistte asjade ast teiselt,
haaril juhused keelatud asjade kooli logitormine (püsi haavet),
[hormeste maha pildumine]

21. Üks pois oli enese oma venna lapse warrude puhul täis joonud,
[14 aastane s. o. kõige vanein pois] mille tagajärjeks oli ^{kange} raskendamine ja
süis mõneks päevaks a koolist eemaldamine. Pärast oli reoli karistuse riin-
gist eemale hoidja ja sai seega tohutu horatuse, mis vahet-
kujuralt ~~me~~ näitas joonise kahju.

22. Tänavu - ei. Aaga müüdnud aastal oli reks rülle tarvitus,
jõi aga ettepanen tegemata ja tõnavu on eemaldada ravat-
setas õpl. n. kangele paranenud, et karatus tona langed.

23. Ülemaltäh. (v. r. 19 ja 20) kahe juures - jah - nim. paremuse poole.
Muttunise tõenäolisens põhjusks võrre ^{parema} võttsaamise ärkamine ollei.

24.

Koolis õppis	pois- lapsi	tatar- lapsi	Vanadus							
			9a.	10a.	11a.	12a.	13a.	14a.		
Korraline õpilane 16	42	4	5	5	3	2	1	1		
Korralis õpilasi	3	2	X	2	1	1	2			
	15	6	5	7	3	3	2	1		

Tabeli järg.

Koolis õppis	Klassid				Õppivad müüpetust	Si õpi müüpetust	Märkused
	I.	II.	III.	IV.			
Korraline õpilasi		5	7	4	(15 ¹) 16	(1. ¹)	I klassi täna on e. o. l.
Korralis õpilasi		3	1	1	5 (2)	(3 ¹)	* Müüp. osavõttaad n. o. k. ago. just mitte
Korralis.		8	8	5	21. (17)	(4)	Korralisalt red as väga märgitud 1 st korralis ja 3 st korralis.

III. 14. Noomivõid fika ja sõna, õpikase, kes kangemaksust näi-
 tab, kohast välja kutsu mine ja suurema pahanduse puhul-
 del murka panemine; need kannavatel, minu arust pea alati
 oodetavat tagajärge. Op. võimupiiri laiendamise laulust
 karistuste suhtes ei oleks larvis võistete mitte, vähe-
 malt ei jätke mina küll sarnast ettepanekut poolde, sest
 ennustan sellest mitte just häda.

2. Omas koolis ja sarnase õpilaste koosseisus juures ei ole
 suks tarvidust tuntuud, leian ennast küllalt võime-
 poolist varustatud, kui käepärast on sarnased luba-
 tud karistused nagu noomitused üksikult, noomitused
 klassis, järelistada laskmine jne. Kehalise karistuse
 tarvitusele võtt oleks ju mõnikord küll väga õigustatud,
 nimelt erandjuhtudel, kuid kui vaadata kas vaitus teaduse
 ajalukku ja jätke heita lapse hingele, kui uskuda vähe-
 sõna titt, et arm jonal rohkem kui hirm ja veel tähelepanna
 oma sisestunnet, mis ajab ennemiini otsima küll patusta-
 mud noormehe südant ja ta nõtkuvad tahet, kui et
 haadata viitsimbu järele, et otsida oma kohta
 kehapiinal, - - - siis, lootsi, viha hirm, kui inimesväärt
 nii karistaja kui karistatava juures allakiskus, ja
 ka kooli autoriteeti alandav tegur ei lohis küll aset
 leida avalikus koolis, Ülkate, ehk nurikaldurustega
 laste õpe asutuses on ta, misidugi, ehk otse seaduse-
 pärane karistus - karistusvahend, ehki seal just armu-
 tuleks mõjuda lastele, aga selleks tuleb inimesool,
 vähemalt kasvatajail kõige vähem niipalju kui-
 ümbersuunolida, et jõuda sarnasele - hingelikule
 kõrgusle! . . .

15. Selles mõttes just mitte. Vastu aga olla sellele
 kuidagi ei saa, sest mis võiks selles olla paha või
 kardetavat, kui leian näilgi koolis aset mõni-
 kord sarnane toimeng, nagu, mingi pärast.

8
Edmundo deetmies sarnast loo oma imeluses
päeva raamatut kuni lise raamatut mille
jäädmustanud (v. 8 De Anicis - „Juda“ 19 luku
93 - „Oiglane tõsi“). Aruan sellele lisaks, et
kui korraldaks sama sugulast meigi koolis, annaks
ta tõesti aina häid ja veel kord häid tagajärke,
ja esimeseks, kes selle vastu seisaks, ma tõesti
olla ei tahaks. Olen ju ise ja mõnikord ka annu-
tanud raamatukesi, kas kõigile või ka üksikule,
kuid see kellegi on majas mil äärmise suhtes,
ei ole jälginud, sest annetusi selleks mõttes teinud
senini ei ole.

16. Mitte just suurel määral. Lõski, asjus, mis õpe-
hooldes usaldatud ehk nende tähta määratud,
julgeksin tõendada, on minu kooli õpilased
tõenäoliselt peavõime 8- ja aastase
lapseni - teatud määral korrektsed. Näitabki
puhastamine, okste mahapanemise punktide järel valge
j.m. korrad on kõigil määratud kindla kohuse tunde
tähe all. Õpilased üksikult korda mõnda
(3 ja 4 kl.) on kõltsajateks ja paariviisil ka päevni-
kutes harilikult päevkonna vältel. On valitud
sügisel n. n. korralvalvurite kandidaadid vanemate
õpilaste hulgas, milliseid alluwood siis õpetaja
määramiseks teatud järjekorras valvuriks olema
nädala keskes. Õpetaja määramisel teatud
järjekorras valvuriks olema nädala keskes.
17. On katsutud ka, näit. sügisel valida
õpilaste seas „klassi vanem“ - prümus, kes omaks
teatud esind. usklikud õigused - kohused, määraks
nädala korrapäevaid ja vahetaks neid, teeks
mille märkuseid, annaks jutunõure, mis koolis
kooli kodu korraga ju.

Uga nädala ehk tarbekorral peaks ~~ühik~~ koosoleku korrapidajate õpilastega kus harutatakse nende nädala tegevust, protokollitakse seal vastu võetud otsused jne. Nõnda ka 1992 ja mõnel muulgi aastal oli, aga et õpilaste vanus ja ka areng ei fookus küllalt eeldusi priimuse leidmises ja selle asja ettevõtte hulga aega neelab, siis viimasel paaril aastal seda ettevõtetund ei ole. Õpilastel teatud huvi asja vastu ei ole, nii et seda asja just kõrvaldada pruugilt ei sooviks lasta.

18. On katsutud kõigiti töötada kolblist julgust, näit. oma süü ülestunnistamisest, viisakusest ja aupakkumist vanemate ja vanemate inimeste vastu, ja nähtavasti; on katsed julgustavaid tagajärgi näha. x

Oleks meil koolis küll aeg võidelda ka eluväärtuse tunde langmise vastu, seetõttu et juba varakult õpilaste hingesse külvaksime usulise-aatelise meelsuse positiivse eluvaate jne. Kuldseemne, oleks ülim aeg jälge käega kätkestada valeoreool pahade, negatiivsete meeleolude, milline end end ehtinud „vabaturm“ sulgedega, näolt ja näidata selle katku võigast nägu paljalt, nagu ta on. Katsuda istutada õpl. hingel õiglast põlgust sarnase ja veel teiste aladuste vastu - juba varakult, sest muidu jääme hiljaks.

19. Põhik: ühel - rahk., teised haldad. 20. Ühejuures - kordub - „muustamine“ ja lühikese vabatahtliku le ka edumust, teisejuures vaiguse katsetamist...

Suuremaid - ei ole olnudki.

34. On korvade umb. 100-kond ^{angeline} Prõmmstaral üsnil näitleb 44
Epilaste hvi raamatute vastu järgi kaavarat suunda. ~~ja kaavarat~~
Kogu koosneb õpetaja raamatkogu noorsoo kingrahasest, ~~mis on~~ ^{angeline} ~~raamatkogu~~
~~on tahtlusest an. etest kaarata suunda~~. 35. "Maja ehstamine", "Moose-
kandi", "Põllumehe laul", "Käsi töölohes", "Kuid jümm", "Pägunise praua j. p. t. mõlemalt
p. lastele kaks t. lastele. Tõtarlaste on ~~peel~~ ^{peel} "Põu laul" j. m. t. ¹⁰⁰⁰
Enamjagu on ühismaigul I. o. mõlemalt soole, kuna t. d. on ka üsni vahj.
Pakub rohkesti värskevõist, loob erusa meeleolu, vahelduse poolt kas.

36. Keskmine määrat - mis ^{ühelasi} kaavarat suunda ^{mängib} mängib, hvi avaldub
rohest selles, et õpilaste puudumised järgest aast-aastasse vähenenud,
ja et õpilased iga hommiku terves koosseisus - enamasti - ilmuvad

37. On arvatud. Täna on erin kõnega ei ole esitubel. Opeastaalga
süski kantsion ette ~~(kasvatustalised)~~ ^{õpet} ja kavatsevad eloleraas opeastaks.

38. Ei ole. 39. Ei ole. 40. Ei ole. 41. Ei. 42. On rohest selletati,
et poostele on selletanud kaarsuse kasa arstiliselt seisukohalt, tubaka ja
rüna-õlle kahju, puhtuse poodumist järel naadate sete kalge etem-
dumise.

VII. 43. 1 p. - ja 1 h. l. l. 44. Vähekohta ei parita alemat. 45. Ei ole ^{mängib}
46. Ei ole silma paritumid mingsuguseid. 47. Ei ole pöördunud. 48. ~~On~~ ^{On} ~~ka~~
olnud juhust käsitada ei ~~alustage~~ ^{siis} ~~aga~~ ^{paar} ~~paar~~ ⁰ kolme puhul
on ette loetud E. Kun. Kart. Aldebelori, viisakate koomide juurel üksikult märgusi seletalt t. t.

12
Keha tuleb kirjutamisel hoida sirge, rinnaga laua äärelle toetamata. Selja alumine osa peab kergelt tugema vastu seljatuge.

Kind seisku laua äärest umbes versok kõrgel.

Pea kummardus laua sihis olgu vaevalt tun-
tar.

Pea kerged pöörangud on lubatavad ainult pikkade ridade kirjutamisel.

Jalad seisku kindlasti vastu pörandat ehk jalatuge [lauajalga] ja koogu jalatallaga.

Jalgu ärku sirutatagu ette välja ega tõmmata enese alla kõnksi.

Mõlemad käed lebaogu laual rahulikult ja vabalt.

Õlad olgu teise teisega ühekõrgu.

Sulge hoitagu kolme sõrme abil: põik-
[nimetis] ja keskmise sõrme vahel. Nimetissõrm
tugegu kergelt vastu keskmist; tema ja väikse
sõrme vahel on väike vahe; väike sõrm puu-
dub [külgeb] kergelt paberit libisedes
teda mööda kirjutamise ajal.

Sõrmed, mis sulge hoiavad, olgu ainult
veidi kõnksus; nemad seisku vabalt
sulepea ümber, ilma et nad teda muljuss.

Paber lebaõu larua pääl niviisi, et
tema [ja] alumise ääre ja larua ääre va-
hel tekiks väheldane nurk $[30^{\circ}-40^{\circ}]$.

Kirjutamise edenedes nihutatakse
vihku pakema käega rülespoole.

Kirjutatakse üksikuid tõhti rkk
sirutult kikkikesi sõnu, siis hüguvad
üksi sõrmed ja käe laba; kui kir-
jutatakse pikki sõnu ja terveid
ridu, siis selle juures liiakse
liikumisse kogu käsi.

14
Apostli Paulus rüüdis (45-58 p. Kr.)

I uis 45-48 p. Kr.

Paulus raasreija sellest tekonol oli Tarnabas. ^{Reis} algas
(I) Antiohriast Süria maal ja käidi (II) Küpruse saarel,
Tarnabas kodumaal, mille walitseja Sergius Paulus
kristlaseks sai (noid Elümas), jäält mindi (III) Antiohriast
Pisidia maal (w. = aafias), siis Troonia kaudu Lüstria linna,
kus jalutu oli Lüstriaast wäljaetud pöörsiwad misjonärid tagasi
Antiohriast Süria maal (48) aastal 50 astus Jerusalemmas
konvent õpetuse selgitamiseks pärast kokku.

II uis 50-54 a. p. Kr.

Efeti käis Paulus raaslaste Sülas ja Luukas feltis omal
efimisel tekonnal asutatud kogudused läbi ja leidis Lüstria
Timoteose. Seult mindi Troa linna (Makedoonia maale palus)
Astuti Euroopa maale Makedoonia pinnale ja oldi Wilipiliin-
nas selle maa päälinnas kus purpurimüüja Lüdä ja tema
suren. wangihoidja ja perikond usklikuks saiwad Siit mindi
Thessaloonika ja Berea linnade kaudu Kreka maale
Atena / linn täis abajumala teenistust / 1/2 aastat wiibis
jäält Korintuse linna kus Paulus 3 kuulat jures 1 1/2 aastat wiibis
ja oma käsi tööd tegi. Jäält läks misjonäär Ewefuse kaudu
tagasi Antiohriast Süria maal.

210

15
Kõrre sidanese, kusdas jumala sõna meile
tuleb. Lohalekus, Haduvas põlves. 2. Tund tuleb, millel kõik, kes
handade sees, peameid Tõnu hõõlet kumitama ja välgu
tulega, kes on Tõnu head, eli ülestõusmiste
3. Kõik Tõnu kui meie muldne hõõne maha kirkak-
se, et meie eluase on jumala kirst, hõõne, mis ei
ole kättega tehtud, vaid igavene taevast. Kõnditakse aga
jumal, meie Jss. Jees. Kr. Jss, kes oma suure halas-
tuse pärast myd musti on sünnitamaid elavaks too-
tusiks Jees. Kr. ülestõusmise läbi surmuist, üheks
päästeteks, mis ei või hukkei minna ega teotatud saada,
mis taevasse meie on tallide pandud. 5. Kadu, põlves
kõlvetakse ihm. hõõkamisnõrka põlves, aratatakse
see üles; autu kõlvetakse see alla. Aratatakse
üles; aratatakse, kõlvetakse, vaes aratatakse üles,
kohutatakse ihm kõlvetakse, vaimulik ihm arata-
takse üles.

6. Jumal on ära meeldud võrdu sisse. Aga Tõnu ju-
malale, kes meie annab rõõmuist meie Jssandole Jee-
suse Kristuse läbi. 7. Ondrad on need surmud, kes
Jssandale suurevad sisse ajast, toest, millel Tõnu,
et nemand peavad hingama omaist, vaevast ja nende
tead käivad ka nende järel. 8. Ja Jumal tahab jüh-
da kõik pisarad nende silmist ja sügavale, pea-
nam olema ega leinamist ega kordumist, ega vaeva
ei pea enam olema, sest et erimeid arad on ära
lõinud.

5. Et meie oleme Jumalale sõne minud kuulnud, siis taha-
me minud oma magama lühimal kaarmenna (ae), mille ihm
hõõlde panime, Tõnu rahusse õnnistada. Kallast alet-
sima võetud, milleks pead sina saama, ja millest armast
Jeesus Kristus, sinu õnnistada, sind talle üles.

6. Palvetajem: Armuline Jumal, kalastaja
 igavene Isa, taevaseks Sa oled Taevas, Siin ette muu
 kummardume, Siin poole tõstame oma käed palves:
 oh võta seda meie venna (ade, rakest, emakest jne.)
 Siin armu ja heleduse kätte! Anna tema elu
 naevast väsimisest, imelike magusast und ja sega-
 rist haurahast. Olu hand talle vaskseks
 unetavaks. Tema hinge võta vastu Siin pühasse
 õnnisuse riiki. Anna, seal temale nutu elu ja
 teedra elu! Siin, oh helde Jumal, ei ole sur-
 muto, Jumal, vaid elu Jumal. Siin oled ka meie
 nõu ja inimlapse päästnud surma võimusest Siin
 armuõnnidime. Poja meie Issanda, Jeesuse Kristuse
 surma ja ülestõusmise läbi. Niind võime ilma mure-
 ta ja kartuseta hõlpsalt heita magama, sest see
 on pühitsenud meie õnnistusega. Kall: lunastus-
 naga. Hand ei ole nüüd enam elu hävitemise
 kolt, vaid elu taastusmööni püha altar...

Issand, serm me sellel kurnal linatunnet meie
 jumes, süin lahtise hana gläres. Valt treosti meie
 palutavasse endamitesse, süis saavad terveks meie
 hingehaavad. Siin on ja igavese elu sõnad! Siin,
 armult sõna võir muu vald varjostada, meie leina
 vähendada.

Püta Siin meie värisemise inimlastele oma
 õnnistuse kätte vastu. Kinnita meid ussu, lootuses
 ja armastuses. Jumalgu muu varmekoos Siin julgus-
 tanav sõnn. Tuge kartke, venna, äd, vaatke, hõnna
 teie hingetõbe, ja elav Jumal, alati terena.
 Ja ~~alle~~ Teie armastus lahkumme anka hõnna.

17
Täiesti, Mina ütle Teile, tana peab ta Minna
paradiisis olema! Sünolgu nõnda Lõnu sõna
parele.

Issand, jää meie juurde, sest ohtu on ja ää
põuab. Siinalt Lõnu juures võib meie vahetaks
süda rahu leida.

Tuleta meile sünni hausa juures meelde et
ka meie elupäevad lennukambel mööda lähevad
ja, võib-olla, ei ole kaugel see tund, mil meie
seest mõni jälle lahkeb ja süda uimaste
seksa kaunitase.

Opetage meid meie päevi õieti üles arvama,
ausalt ja armastuses üksteise vastu elä-
ma ning mõisest elust lahkumise vas-
tu alati valmis olema.

Sündige sünni puhta tahtmisega + Lõnu +

7. Meie Lõnu.

8. Önnustamine, ristitähuga

9. Laul

4. Pangin niisel tähele Jumala sõna, mis inimese
kaduvat põlvest tunnistab. Inimesel kes räägust sünnib
ei lühikesed elupäevad ja täli küll. Ta tõuseb kui lille
ja lõigatakse ära, põgeneb kui vari ja ei jää virmas
mitte. Nõnda saab põrm jälle mullada ja vaim ta
hüb Jumala juude, kes teda on annud. 2. Meie oleme
nõrkad sõnnud ja majalised, nõnda kui kõrk
meie vanemad. Meie pääsed siin maa peal on kui va-
ri ja ei ole jäädavad. 3. Sest meie pole siin jää-
davat lonna, vaid meie otsime tulerat. 4. Nõke inimese lab-
a pätt tulnud maailma ja patu läbi surin; nõnda on
ka surin kõikidesse inimestesse läinud, sest et igaüks
kõrk on teinud pattu.

Kuulge veel, kudas Jum. sõna manitseb, et sü-
ma, naitu peame olema alati valmis:
"Sleppärsust valvake, sest te ei tea, mil tunnil tee-
Issand, inimese poeg, tuleb, kas õhtul või kesköö ajal
või kukes või vara hommikul, et Tima ei tule äkitada
ja teda ei leia magavat. 2. Kirge eksiige mitte, Jumal ei
anna ennast pilgata; sest mis inimene üal külvab,
seda Tema ka lõikab." Meie peame kõik avalikuks
saama Kristuse kottujärgi ees, et igavikes peaf sa-
ma seda mõbada, kuid tuma on teinud, olga see ääri
või kuri. — 4. Jeius ütleb: Minna olen ülestõus-
ma ja elu, kes... kitle sureb' ja igavikes
kes elab ja usub minu sõsse, see ei pea mitte igavikes
surema. 5. Tõesti, tõesti, mina ütlen Teile, kes minu sõna
kuuleb ja usub seda, kes mind on lükitanud, selle
on igavise elu ja see ei saa mitte kottu alla, vaid see
surmast elu sisse läinud."

Facit 2.
Hypoth. 2.
2 1/2

2 pac:kt
2 opp:ch. 47
15-20K
5-4-5K

iv. cl. ap. p. 8-9.

[IV kl. Ögrenad.]
10-119
Kun

12-13. 9/

Varesa. Taluomanik; varalised ~~kah~~ kütikesed, millesse seatakse halvad aegad, tulekahjad ja avarluse tõttu. Põis on rannas sõõsti; elavpõrs elab oseltm leuaga me. j. mets, mille mungist elati seni, on juba minud, murelõ tulusid ei ole, raudud on aga suured, raha ei ole.

17. Isa 62 a. väär ja väga terav, peab ettevaatlikult
laste kaasabil talupidaja (Mm. on tõesti kõrvallaktsid).
Põlvus ja velleus on suur. Elavad 4-kesi rühma

9. Maale imimesed, trüstkorters. Varem püüdnud põllu.
Perikonnas: isa-ema, 4 alaal. last, neist 3 koolikoh. 1. et. tütu,
tatu. Isa Karl püüdnud tööl, ema suuremat ei saa teenida,
kodumäe talitus ja laste seadmine võltsarad aje ära. 3 last
koolis.

9) Põllureaktiivne väikesel (umbes 5-7 rakam.) põlul;
1 lipnikelme ju. Põlvkond: 12a-uma ja 3 alacal, last, heist 2
koolis, 3mas kodus teroselt organe. 6). Toja mag uro-
lutsraoni ju. läbi varandus kahtlame, read. hingimisel raskel.
a, amutelt lukussyp, praegu olme teenistuskohale.

1) kemaapptajad 7-8 rkm. jõel, jõel ei ole suude elatada, peal
määr, peal teinud kõrvast. Perekond: vanemad ja 2 kooli-
jat last. 6). 21 jõel ei pea elatada, peaks ise teinud kõrvast,
2 vanadus 4-5a. ja orgaanilise teroris ei lüha tanits.
2 kooli kohal. Last koolitade.

kooleteramus, varaselt kehr- Põukond: vanemad ja 2 last
koliskarjad). b) Alustas kevadel põllupidamisega.
Paha tõrnu mõnentaas ja loomade alla ja müüa põllusaagis
a midagi ei ole ju. Kooli laste 2 last, kes kooli juures
ntemaasis.

Paistu ev.-lut. usu ühingu aruanne 1929. a. kohta.

SISSETULEK:

1925 a.	1 liige	Kr.	1.—
1926 a.	84 „	„	85.—
1927 a.	143 „	„	152.61
1928 a.	225 „	„	291.90
1929 a.	1227 „	„	1692.96
1930 a.	4 „	„	9.54

1.	Liikmemaks kokku . . .	Kr.	2233.01
2.	Ametitalituste tšekiraamat „		474.35
3.	Surnuaia platside müügist „		1029.40
4.	Laululehtede ja valgustuse ülejääk	„	423.94
5.	Oma kiriku aitamiseks . . .	„	133.40
6.	Armulaua raha ülejääk . . .	„	54.36
7.	Keskkassa raha	„	355.—
8.	Aidu pangast laenatud . . .	„	200.—
9.	Üüriraha	„	66.—
10.	Karbikorjandus surnuaial „		34.76
11.	Kiriku kontsertist	„	170.02
12.	Näitemüük ja korjandus „		434.94

PEDAGOOGIKA
ARHIIVMUUSEUM
FOND K38224

Kokku: Kr. 5609.18

VÄLJAMINEK:

1928 a.	võlatasuks õpetajale .	Kr.	545.42
1928 a.	„ kassapidajale „		68.84
1928 a.	„ orelisõtkujale „		45.—
1929 a.	õpetaja palgaks	„	1326.82
1929 a.	kõstri „	„	400.—
1929 a.	orelimängija palgaks . . .	„	300.—
1929 a.	kellalööja ja surnuaia- vahile	„	240.—
1929 a.	orelisõtkujale	„	90.—
1929 a.	hobustevahile	„	30.—
1928 a.	kirikupäeva saadikule . . .	„	10.—
1929 a.	korstnapühkijale	„	12.50
1929 a.	kõstri maja kütteks	„	270.—
1929 a.	õpetaja maja kütteks . . .	„	192.53
1930 a.	kütepuude ostmise kaut- sion	„	72.38
	Hoonete kinnitus tule vastu .	„	48.68
	Uue surnuaia tööde peale . . .	„	619.05
	Keskkassa raha	„	355.—
	Aidu panka makstud	„	56.90
	Personaalraamatu ümberkirju- tamise eest	„	120.—
	Kohtu kuludeks	„	24.50
	Kiriku kontserti kuludeks . . .	„	107.88
	Näitemüügi kuludeks	„	41.18
	Nõukogu kantselei ja perso- naalraamatu trükk ja paber „		58.85
	Kiriku kantselei kuludeks . . .	„	30.—
	Post- ja tempelmarke jaoks . .	„	13.10
	Liikmekaardid ja „Eesti kirik“ „		21.10
	Mitmesugu väiksed kulud . . .	„	49.55
	Kirikumõisa hoonete paranda- miseks	„	117.33
	Kõstrimajale ¼ uut katust, leeritoa ahi, õlekatus ja pumba parandamine	„	166.05

Kokku: Kr. 5432.66

Puhast raha kassas „ 176.52

Kokku: Kr. 5609.18

Revisjoni liikmed ja nõukogu.